

Spis treści

Słowo wstępne	9
Rozdział 1	
Analiza kosztów w działalności przedsiębiorstwa	13
1.1. Istota i cele analizy działalności przedsiębiorstwa	13
1.2. Istota i cel analizy kosztów	17
1.3. Rola analizy kosztów w zarządzaniu przedsiębiorstwem.....	20
1.4. Zakres i procedura analizy kosztów	23
1.5. Badania empiryczne w analizie kosztów	26
Rozdział 2	
Zakres analizy kosztów przedsiębiorstwa	31
2.1. Przedsiębiorstwo jako podmiot analizy kosztów	31
2.2. Działalność gospodarcza a ponoszenie kosztów	35
2.3. Koszty jako przedmiot analizy.....	39
2.4. Klasyfikacja kosztów działalności przedsiębiorstwa	42
Rozdział 3	
Źródła informacji na potrzeby analizy kosztów	47
3.1. Dokumentacja księgowa jako nośnik danych o kosztach	47
3.2. Księgi rachunkowe jako nośniki informacji o kosztach.....	50
3.3. Informacje o kosztach prezentowane w sprawozdaniu finansowym....	56
3.4. Pozaewidencyjne źródła danych	61

Rozdział 4

Koszty jako czynnik sukcesu przedsiębiorstwa	63
4.1. Pozycja kosztowa przedsiębiorstwa	63
4.2. Podejścia do obniżania kosztów działalności.....	66
4.3. Kosztowa efektywność działalności	69
4.4. Znaczenie ponoszenia kosztów w osiągnięciu celów działalności przedsiębiorstwa.....	73

Rozdział 5

Analiza dynamiki kosztów	75
5.1. Zadania analizy dynamiki kosztów	75
5.2. Miary dynamiki kosztów.....	76
5.3. Wyznaczanie trendu kosztów	81
5.4. Analiza sezonowości kosztów.....	88

Rozdział 6

Analiza struktury kosztów	95
6.1. Znaczenie analizy struktury kosztów	95
6.2. Wskaźniki struktury kosztów	97
6.3. Porównawcza analiza struktury kosztów.....	99

Rozdział 7

Wskaźnikowa analiza kosztów	105
7.1. Rola wskaźników w analizie kosztów	105
7.2. Wskaźniki wynikowego poziomu kosztów	106
7.3. Wskaźniki osiągnięcia kosztów postulowanych	114
7.4. Wskaźniki względnego poziomu kosztów	118

Rozdział 8

Przyczynowa analiza kosztów.....	123
8.1. Istota przyczynowej analizy kosztów	123
8.2. Metoda kolejnych podstawień	125
8.3. Metoda funkcyjna	130

Rozdział 9

Analiza zależności kosztów od wielkości produkcji	135
9.1. Zależność kosztów od wielkości produkcji	135
9.2. Szacowanie parametrów równania regresji kosztów	140
9.3. Wykorzystanie równania regresji do oceny poziomu kosztów	145
9.4. Regresja liniowa jako narzędzie planowania i kontroli kosztów	147

Rozdział 10

Ekonometryczna analiza kosztów	155
10.1. Cele i zakres ekonometrycznej analizy kosztów	155
10.2. Procedura budowy ekonometrycznego modelu kosztów	159
10.3. Ekonometryczny model kosztów uwzględniający warunki działalności przedsiębiorstwa	166
Literatura.....	173
Spis tabel	175
Spis rysunków	177

Prowadzenie działalności gospodarczej, polegającej na wytwarzaniu i sprzedaży wyrobów lub świadczeniu usług czy też handlu wyrobami, wymaga zaangażowania oraz wykorzystania różnorodnych zasobów majątkowych i ludzkich. Kategorią ekonomiczną, która odzwierciedla wyrażone wartościowo zużycie zasobów przedsiębiorstwa w związku z prowadzeniem działalności są koszty. Koszty uważa się za jeden z najważniejszych mierników o charakterze syntetycznym ukazujących rezultaty działalności jednostek gospodarczych.

Koszty, obok przychodów, stanowią główny czynnik wpływający na wyniki finansowe osiągane z działalności prowadzonej przez przedsiębiorstwa. Dlatego poprawa efektywności wykorzystania zasobów powoduje ciągłe zainteresowanie kierownictwa jednostek gospodarczych poziomem ponoszonych kosztów. Koszty powinny być zatem przedmiotem systematycznych analiz w przedsiębiorstwach, ukierunkowanych na ocenę ich poziomu oraz wskazanie możliwości obniżki. Wykrywanie rezerw w tym zakresie jest ważnym zadaniem menedżerów, gdyż obniżenie kosztów działalności jest jednym ze strategicznych celów przedsiębiorstwa.

Koszty są niezwykle złożoną kategorią ekonomiczną i kształtują się pod wpływem różnorodnych czynników. Dlatego analiza kosztów działalności przedsiębiorstwa nie może ograniczać się do ich rozpatrywania jako jednej agregatywnej wielkości. Należy wnikać w wewnętrzną strukturę kosztów działalności, tak aby dotrzeć do pierwotnych przyczyn ich ponoszenia. Poznanie tych przyczyn umożliwia wskazanie odpowiednich działań, które doprowadzą koszty do racjonalnego ich poziomu. Kontrola ponoszonych kosztów w różnych odczynach działalności przedsiębiorstwa powinna być stałym priorytetem kierownictwa.